

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«ОСНОВИ ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»

Освітньо-професійна програма Початкова освіта

Рік навчання 2025-2026, семестр 7

Форма навчання (*денна, заочна*)

Галузь знань
А «Освіта»
Спеціальність
А3 «Початкова освіта»
Перший (бакалаврський)
рівень вищої освіти

Кафедра
та викладач

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Викладачка – **Васютіна Тетяна Миколаївна** – докторка педагогічних наук, професорка

Лінк на профіль викладачки на сайті факультету: <https://bit.ly/3TYHEPq>

Лінк на профіль викладачки на Google Scholar <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=WHcZvd0AAAAJ>

Авторський Ютуб-канал: <https://bit.ly/3TZmQak>

E-mail: t.m.vasyutina@npu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі
навчання**

Мета курсу – забезпечити оволодіння студентами спеціальності 013 «Початкова освіта» освітнього рівня «Бакалавр» необхідним обсягом фахових компетентностей, які допоможуть майбутньому вчителю ефективно організовувати проєктно-дослідницьку діяльність молодших школярів у професійній діяльності.

**II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній
програмі***

Навчальна дисципліна вибіркова.

Цикл професійної підготовки

III. Обсяг навчальної дисципліни		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
	Кількість кредитів	3	3
	Загальна кількість годин	90	90
	Лекційні заняття	10	4
	Семінарські/практичні заняття	13	8
	Самостійна робота	57	78

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.

Тема 1.1. Вступ. Значення проектного та дослідницького навчання в реалізації ідей НУШ.

Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни. Суть дефініцій «проект», «навчальний проект», «дослідництво», «дослід». Значення проектно-дослідницької роботи учнів для формування у них ключових та предметних компетентностей, наскрізних умінь.

Компетентнісний, діяльнісний, інтегративний, середовищний та полісенсорний підходи в реалізації проектно-дослідницької діяльності молодших школярів.

Використання медіа-продукції та цифрових застосунків для здійснення проектно-дослідницької діяльності.

Модуль 2. Методика організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.

Тема 2.1. Форми, методи і засоби організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.

Історія виникнення методу проектів як освітньої технології, її значення, підходи до класифікації проектів.

Зміст проектних робіт та досліджень у програмах та підручниках початкової школи, етапність їх реалізації. Структурні елементи (етапи) учнівських проектів. Методи роботи та форми організації діяльності учнів на кожному з етапів проекту. Оформлення текстового варіанту проекту та його результатів. Особливості оцінювання результатів проектування.

Навчальні та загальношкільні проекти, організація проведення.

Хвильові занурення як приклад довготривалих проектів у початковій школі. Методика організації в контексті STREAM-освіти.

Тема 2.2. Методика організації дослідницького навчання молодших школярів.

Реалізація полісенсорного підходу в організації дослідницької діяльності молодших школярів, її зв'язок із життям. Опора на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів. Пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції.

Класифікація дослідницьких умінь учнів початкової школи та методика їх формування.

Дослідження-пошук, дослідження-розпізнавання, дослідження-спостереження. Зміст, форми, методи і засоби

організації дослідницької діяльності учнів різних класів під час уроків, у позаурочній, позакласній та краєзнавчій роботі. Спостереження та досліди як провідні методи організації дослідницької діяльності учнів. Робота в куточку досліджень НУШ.

Інтегровані екскурсії (реальні та віртуальні) як провідна форма реалізації компетентнісного, діяльнісного, інтегративного, середовищного та полісенсорного підходів

Теми практичних занять.

Заняття № 1-2. Структура та зміст навчальних проєктів у початковій школі. STEM/STREM/STREAM-проєкти.

Заняття № 3-4. Класифікація дослідницьких умінь учнів початкової школи та особливості їх формування у процесі виконання проєктних робіт.

Заняття № 5. Форми, методи і засоби організації навчальних проєктів з молодшими школярами.

Заняття № 6. Спостереження та досліди як провідні методи формування в учнів початкової школи дослідницьких умінь у процесі виконання проєктів.

Заняття № 7-8. Методика організації роботи учнів над навчальними проєктами (на прикладі різних предметів та інтегрованих курсів).

Завдання для самостійної роботи.

<i>Назви модулів і тем</i>	<i>Зміст завдань до CPC</i>
<p><i>Модуль 1. Теоретико-методологічні засади організації проєктно-дослідницької роботи молодших школярів.</i> Тема 1.1. Вступ. Значення проєктного та дослідницького навчання в реалізації ідей НУШ.</p>	<p>Ознайомлення з контентом найпоширеніших видів медіа-продукції, яку доцільно використати у організації проєктно-дослідницької діяльності молодших школярів: візуальної (текст, малюнок, фотографія); аудіальної (музика, радіо) ; аудіовізуальні (ТБ, кіно, анімація Інтернет, гаджети).</p>
<p><i>Модуль 2. Методика організації проєктно-дослідницької роботи молодших школярів.</i> Тема 2.1. Форми, методи і засоби організації проєктної роботи молодших школярів.</p>	<p>Аналіз змісту програм та підручників початкової школи щодо організації навчальних проєктів з молодшими школярами.</p>
<p><i>Змістовий модуль 2. Методичні особливості використання цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності вчителя початкової школи</i> Тема 2.1. Методика використання цифрових освітніх ресурсів в умовах офлайн та онлайн навчання.</p>	<p>Розробка структури і детального змісту 2 проєктів за предметно-змістовою сферою інтересів (природничі, екологічні, правові, телекомунікаційні, філологічні, політехнічні, інформаційні, художні) з урахуванням тематики навчальних предметів початкової школи</p>

	Дослідження можливостей різних моделей штучного інтелекту для організації проектно-дослідницької діяльності молодших школярів
Тема 2.2. Методика організації дослідницького навчання молодших школярів.	Розробка тематики навчальних проєктів з інтегрованим змістом, пов'язаних з використанням різних видів медійних ресурсів. Розроблення ідей щодо особливостей використання ілюстрування медіатекстів учнями; створення медіапродуктів до важливих дат і подій (в країні, в родині, класі) тощо.

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПР-03: Використовувати відповідні інтернет-ресурси, програмне забезпечення для організації ефективного освітнього процесу у початковій школі та самоосвіті; критично оцінюючи достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання технологій у власній професійній діяльності.	СК-2: Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну інформацію, яка представлена в літературі, на електронних носіях, на Web-сервісах, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології та оперувати ними в професійній діяльності.
2	ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання для формування в учнів ключових і предметних компетентностей згідно із змістом освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної).	СК-3. Здатність інтегрувати та реалізувати предметні знання як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) у процесі виконання виробничих функцій.

3	ПР 07: Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання. Планувати динаміку розгортання змісту освітніх галузей та професійний саморозвиток вчителя.	СК-7. Здатність здобувача вищої освіти використовувати теоретичні знання та практичні уміння з циклів загальної, професійної, науково-предметної та практичної підготовки для моделювання змісту навчання відповідно до очікуваних результатів добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування в учнів ключових і предметних компетентностей у процесі вивчення освітніх галузей початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної).
----------	--	--

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю: залік

Шкала оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу

<i>Вид роботи</i>	<i>Кількість робіт</i>	<i>Кількість балів</i>
Письмові роботи	5	50
Написання модульної роботи	1	20
Розробка плану організації навчального проєкту	1	10
Моделювання фрагменту уроку/тематичного дня з проєктом	1	10
Усні відповіді на занятті		10
Всього за семестр:		100
Участь у вебінарах / тренінгах, що відповідають тематиці даного курсу* *Здобувачу/здобувачці можуть зараховуватися бали за неформальну освіту (замість окремих видів практичної чи самостійної роботи з дисципліни). При наявності сертифіката і анованого звіту за змістом заходу, де брав / брала участь.		

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота та правильність розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення, впевненість та аргументованість, використання у відповіді посилань на інформацію з основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників та інших методичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння та самостійні оцінні судження, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота та правильність розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати самостійні висновки, ступінь сформованості практичних умінь, досвід творчої та пошукової діяльності, акуратність оформлення письмової роботи.

Рівні відповідності критеріям

Високий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв зміст навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і

креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових та творчих проектах. Виконав усі практичні / самостійні завдання правильно та ґрунтовно. Демонструє здатність пов'язувати теоретичні знання з курсу з практичним досвідом професійної діяльності.

Достатній рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв зміст навчальної дисципліни в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності. Уміння продуктивні, проте без вияву творчості. Здатен працювати самостійно, проте допускає неточності.

Середній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв зміст навчальної дисципліни в повному обсязі, але його знання містять неточності та помилкові судження, уміння проявляються на репродуктивному рівні. Здобувач не може сформулювати самостійні оцінні судження та висновки.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово, частково. При виконанні практичних завдань допускає помилки та потребує допомоги викладача чи колег-студентів.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні, демонструє фрагментарні знання, не може самостійно викласти більшість практичних завдань. Виконав частину практичних / самостійних завдань з суттєвими помилками та недоліками.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вмів логічно, послідовно, ґрамотно висловлювати думку, практичні уміння не сформовані; **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.** Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом, змістом курсу не оволодів.

VII. Політика курсу*

Політика щодо відвідування

Під час вивчення ОК здобувачі / здобувачки дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravy-la-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhayla-drahomanova>), дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання

Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконані у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Здобувачі / здобувачки вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання ОК відповідно до положення «Порядок організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УДУ імені Михайла Драгоманова» (посилання на Положення: <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty>)

Правила виконання завдань ОК: практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій

Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehulivannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента. *Форми інклюзивного навчання.* Підтримувальне та паралельне навчання, навчання в малих групах / команді, почергове навчання. *Методи інклюзивного навчання.* Ігрові та неігрові методи контекстного навчання, інтерактивні, наочні, активні методи рефлексії, спеціальні методи (супровід), методи розвитку і корекції емоційної сфери.

III. Основні інформаційні ресурси

1. **Васютіна Т.М.,** Коханко О.Г., Золотаренко Т.О. Методика організації занурень у початковій школі як приклад міждисциплінарної інтеграції в STREAM-освіті. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 34. Том 1. С. 242 – 248. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/34_2020/part_1/41.pdf. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-1-39>
2. **Васютіна Т.** Методичні орієнтири організації проектної діяльності учнів з природознавства. *Початкова школа*. 2015. № 11. С. 50 – 54.
3. Гущина Н. STEM-проекти в початковій школі. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0VrdpKG0rnM>
4. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
5. Дослідники. Теми дослідницьких робіт і проектів початкових класів. 2024. URL: <https://doslidnyky.com/node/2>
6. Єрмоєнко О. STEM-проекти в початковій школі. 2022. URL: <https://op.ua/training/osvita-pedagogika/stem-pro-kti-v-pochatkoviy-shkoli>
7. Концепція «Нова українська школа». URL: <http://mon.gov.ua/202016/12/05/konczepczyia.pdf>
8. Колективний проект 2 класу “Мандри сторінками чарівних казок”. URL: <https://super.urok-ua.com/kolektivniy-proekt-2-klasu-mandri-storinkami-charivnih-kazok/>
9. Навчальні проєкти 1-4 класів. URL: <https://biblgernvk.jimdofree.com/>
10. Онопрієнко О.В. Проекти на уроках математики. Вивчення математичних понять і закономірностей у проектній діяльності. *Учитель початкової школи*. 2017. № 2. С.7 – 9. URL: <https://bit.ly/3zq9yLJ>
11. Практичні кейси STEM-уроків у початковій школі. 2024. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=91empTc1g34>
12. Проекти в початковій школі. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekti-v-pochatkovij-skoli-228153.html>
13. Проектна діяльність у початковій школі. URL: <https://naurok.com.ua/proekt-na-diyalnist-u-pochatkoviy-shkoli-263109.html>
14. Проекти. Сайт для вчителів початкової школи. URL: <https://ps.ipo.kubg.edu.ua/?cat=17>
15. Типова освітня програма (за ред. Р.Б. Шияна). 2022. URL: <https://bit.ly/3TdkeWB>
16. Типова освітня програма (за ред.О.Я. Савченко). 2022. URL: <https://bit.ly/3Slmmuc>
- 17.

---

*Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол №_5 від 6 лютого 2025 р.*
